

Передплата
на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:
на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:
на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Поліпшене биту духовенства.

Ювілейний рік приніс довго очікуване поліпшене биту цілої армії державних урядників, має також вивінувати ліпше державну прислугу, а приніс і має ще принести кілька дарунків для духовенства, що поліпшать ті тісні материяльні відносини, серед яких оно живе.

На першій місці мусимо піднести доконе вже, значне підвишене заосмотреня вдів і сиріт по гр. кат. святих. Була се справді найбільше пекуча справа і она найперше дізнала полагожденя зі сторони нашого світлого монарха. Руский нарід, що головно з родин свого святихства засилує ряди своєї інтелігенції, приняв з горячим признанем і вдякою се великодушне діло цїсаря, котре ослабило по трохи нашу пословицю: »попови дзвонять, а попадоу з села гонять«. Незавидне положенє вдів і сиріт по святих поліпшене тепер бодай о стілько, що не стануть тягаром для дальшої родини, або підуть в поневірку, але при ощадности і праці діти зможуть добити ся становиска, відповідного їх вихованю і здібностям, а їх матери будуть мати при них на старечі літа притулок і потїху.

Другим, загальнішим, а вже з днем 1. жовтня с. р. введеним в жите законом є підвишене конгрुї для святихства. Новий закон підносить передовсім вимір найнижшої, душпастирської конгруї в Галичині з 500 зр. на 600 зр., відтак означує докладно різницю межі самостійним парохом а системізованим сотрудником і змінє приписи фасії від місцевих доходів в тім напрямі, що фундації служб Божих не належить від тепер вчисляти до доходів.

Підвишене конгруї представляє ся в порівнаню до давнійшої платні ось як: 1) у Львові і Кракові для парохів 1000 зр. (давнійше 1000 зр.), для сотрудників 400 (давнійше 400 зр.); 2) в містах понад 10.000 мешканців 800 зр. (давн. 700 зр.) і 350 зр. (давн. 350 зр.); 3) в містечках висше 3000 (давнійше 5000) мешканців 700 зр. і 350 зр. (давн. 600 зр. і 300 зр.); 4) у всіх иньших місцевостях 600 зр. і 300 зр. (давн. 500 зр. і 300 зр.).

Адміністратори одержують винагородженє місячно після висше наведеної скалі: 1) по 70 зр. (давн. 60 зр.), 2) 60 зр. (50 зр.), 3) 55 зр. (40 зр.), 4) 45 зр. (давн. 30 зр.).

Дефіцієнти без огляду на свій приватний маєток одержать пенсію після слїдуєчої скалі, в котрій узгляднена високість конгруї їх послїдної пребенди і число літ душпастирської служби. Найнижша платня назначена тут на 400 зр. (давн. 300 зр.), а найвисша на 800 зр. (давн. 600 зр.) для самостійних душпастирів і 225—350 зр. (давн. 225—300 зр.) для сотрудників-дефіцієнтів. В випадку великого калїтва, або иньших тїдних узглядненя причин може міністер просвїти і віроісповідань признати висшу пенсію дефіцієнтам, ніж би їм належала ся після скалі, однак платня не може перевишати квоти для самостійних душпастирів 800 зр., для сотрудників 400 зр.

Таке підвишене конгруї і емеритури для католицкого духовенства Австрії становить загальну квоту 1.800.000 зр. побільшеня річного видатку державного.

Окрім тих двох доконаних фактів для поліпшеня биту духовенства, правительство на послїднім засіданю ради державної зложило два проєкти на президиальний стіл, що дотикають оплат духовенства в користь

релігійного фонду і платні духовних професорів диєцизияльних семинарий.

Перше внесене має тільки два §§ і звучить дуже коротко: § 1. Устава з дня 7. мая 1874, означаюча оплати в користь релігійного фонду, тратить обовязуючу силу з днем 1. січня 1899 — з задержанем своєї сили супротив давнійших відносин (залеглостий Ред.). § 2. Поручає виконанє тої устави міністрам фінансів і віроісповідань. Сей проєкт предкладає правительство вже другий раз радї державній і як давнійше єго ухвалене стало неможливе через поведене німецької обструкції, так і тепер буде оно зависити від судьби теперішньої сесії ради державної. Супротив впровадження податку доходного, податку від платні і від рент, що очевидно обіймають і духовенство, дальше обтяженє духовного стану ще і тою спеціальною оплатою, яку поносили до тепер святихники в користь релігійного фонду, було би несправедливим і не до оправданя.

Друге предложенє правительства установляє платню духовних професорів при диєцизияльних семинариях на 1.400 зр. річно. Крім того мав би професор активальний додаток 300, 250 і 200 зр. після місцевостей. Коли-б професор мав мешканє в заведеню, брав би тільки половину активального додатку. По п'ятиох літах служби при семинарії або середній школі (з вчисленем літ вислужених перед введенем в жите тої устави) має професор право до підвишки платні о 200 зр., по других п'ятиох літах знов о 200 зр.; три дальші квінквенія приносять підвижку по 300 зр. Емеритура належить ся професорам семинарий духовних після приписів о учителях середних шкіл. До літ служби вчисляє ся їм праця при середних школах. Літа, проведені при службі не учительській, але

14

Право вистави застереженє.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма в галицкого еміграційного руху в 4 актах
Льва Лопатиньского.

Акт IV.

СЦЕНА II.

Ті самі, Мошко.

Мошко (відхилиє осторожно двері і киває несміло головою). Добрий вечер, добрий вечер, панове громада!

Парубок. А чого ти, Мошку, заглядаєш нам попід вікна, що?

Мошко (злбно). Ну, я дивлю ся, що тут так повно людей. Тай я хотїв би піти між люди.

Гнат. Було себе шанувати, коли люди до тебе ходили.

Мошко. Що я тому винен, як они мені всіх гостей забрали? (до Якимчука). Іване, я хотїв з вами поговорити.

Якимчук. Нема мені що говорити з тобою

Мошко. Ну, що ви стали такі горді? Я маю до вас інтерес.

Якимчук. Я не хочу мати з тобою жадних інтересів. Що-ж ти хочеш?

Мошко. Ну, так при всіх не буду розказувати, ходїть на бік.

Якимчук. Кажі при всіх, як що маєш. Я перед людьми не крию ся.

Мошко. Чи ви хочете мене вже цілком зїсти?

Якимчук. Хто б там їв коперного жида? Се погана справа (сміх).

Мошко. Ви хочете мене з торбами пустити? Мене і мою жінку і мої діти!

Гнат. Дай то Боже! Ушив ти не одному торбу, та дай Боже, аби ми тобі ушили.

Мошко. Дай Боже? То так вас учить ваша віра? Треба дати жити і жидови (до Якимчука). На що ви берете ся до того, що не ваша річ? Я купець, то дайте мені жити з гендю.

Якимчук. А коли людям вже не смакує твоя горівка.

Мошко. То най пють собі гербату, я їм не бороню. Але на що ви торгуєте мукою і збіжем? То вже моя річ!

Якимчук. Яка твоя річ? Ми-ж тото зерно сіємо, а для кого? Для тебе? аби ти мав з него зиск? Го, го, вже тепер передновол прощав для тебе, Мошку!

Мошко. Чи-ж вам, Іване, не досить вже тої »крамниці«? Продаєте вже і цукор і сіль і крупи і нафту і свїчки і мило і всьо — лишїть мені що трохи.

Якимчук. А що-ж я маю тобі лишати! Хиба я що забрав у тебе?

Мошко. Всьо забрали. Віддайте мені хоть трафіку. Мені відобрали, а вам дали, який то рехт?

Якимчук. Нам належить ся трафіка, бо ми служили вірно цїсарєви.

Мошко. Я не хочу за дурно, має розуміти ся. Я заплачу вам річний чинш.

Гнат. Не давайте, не давайте Іване! Най ніхто не має чого ходити до корчми.

Мошко (до Якимчука). Ну, пристаєте на чинш, — кілько хочете?

Якимчук. Та хотьби я тобі, жиде, і відетупив трафіку, то тобі з того не прийде нічо. Люди радше в місті будуть купувати, а до тебе не підуть.

Мошко. Чому не підуть, за що не підуть? То ви вже самі їх так учите. До тепер я був добрий, а тепер вже не підуть? То ви самі відмавляєте від мене людей. Ви вже і покладами торгуєте і повісма міняєте і олій бєте. Дальше будете по селах шматами їздити, або доготь продавати. Тфу на такого мужика, тфу на таке ремесло!

Якимчук. Ти мені, жиде, не плюй у мою хату, бо готово тебе обсіпати прищами!

Мошко (люто). Ти мені не тикай, розумієш! Я собі свій пан, я господар на своїм ґрунті.

Якимчук (дуже подразнений). На ґрунті?..

душпастирській, або якій иньшій будуть числити ся так, що за кожних 4 літ вчислять ся єму 3 роки. І противно, коли-б професор покинув свою учительську службу, то кожді 3 роки тої служби будуть числити ся за 4 роки душпастирської служби. Коли-б емеритований професор духовних семинарій одержав парохію або яку иньшу церковну бенефіцію, тратить право до емеритури. Ся устава має увійти в жите з хвилею єї оголошеня.

Та поки що не можна ще тішити ся великими надїями на сповненє тих реформ, бо заржавілі колїсця нашої парламентарної машини спиняють єї рух і продуктивність — а хто знає, чи і не застановлять їх зовсім...

Вісти політичні.

На тім місци подали ми вчера слова «Prze-gład-u» про становишко, яке тепер заняв славянсько-християнський союз. Згадана газета висказує, що старая «Союза» у центрального правительства стоять в суперечности з «автономічною засадою більшости». Але з другої сторони зовсім не згадує ся про те, що підставою створеня тої більшости була засада «повної рівноправности усіх народів Австрії». Не згадує ся про те, що так чеські та польські члени тої більшости, як і чеська та польська праса поза свої власні інтереси, або впрост не хотїли узнати інтересів иньших народностей славянських, котрих представителі входять в склад правителі, або відкладали їх ad calendas graecas. — Віденський дописуватель Przegład-u робить Русинам закид, що поминули Поляків, звертають ся просто до центрального правительства, забувши очевидно, в який спосіб прийняла польська праса наші статі, в котрих ми вказували на цілковите занеханє соймових ухвал і відповідне до того становишко наших послів. Тоді польські політики мали лише кини і докори на устах а справедливі, доконечні, необхідні постулати називали простою зачіпкою, мов би то руским послам навкучила ся мирна дорою полагожденя галицких, польско-руських відносин.

Оно найлекше ігнорувати — до якогось часу. Але пізнійше наступає жаль і каєня, яке пробиває ся в стрічках згаданого дописувателя, що для Русинів прийшло де-нещо не з руки Поляків, а від центрального правительства. Кажуть ся певно, що тернопільська гімназія станула без них і будуть каяти ся, коли без них Русини узискають дальші, належні їм народні права, бо се не буде обовязувати їх «до почутя приязни і вдячности» для Поляків — як слушно говорить ся в тій статі. А хто буде виною тому? Знов тільки Поляки самі, котрі супротив руского народу поведать ся з такою захланністю,

що те, що дадуть одною рукою, раді би відобрати другою, або бодай так обемикати, що з клатя тих концесій лишить ся заледво кілька стебелин непридатних для народної поживи розпоряджень.

Дописуватель Przegład-u звертає ся до міністра Галичини, без котрого не повинні докунувати ся у нас жадні зміни, щоби пильнував широкого поля, яке тут перед ним отвирає ся. Коли той зазив має на цілі спонукати міністра, щоби ставив перешкоди стараням руских послів, то він тим менше зможе причинити ся «до приязни і вдячности» Русинів, бо є явним доказом неохоти з польської сторони до нормального, поступенного розвою руского народа. Того розвою не повздержать жадні міністри, а поступенно виступаючі, культурні потреби народу мусять бути заспокоєні за волею, чи без волі шовіністичних політиків.

До Будапешту перенїє ся тепер осередок політичної діяльности. Поки що акція австрійского правительства і депутацій обох палат оповита ще в заслону тайни. На разі не відомо ще, які вислїди принесуть будапештєвські конференції. Уклади в справі квоти перервано вчера і не знати, коли розпочнуть ся на ново. Fremdenblatt довідує ся навіть, що угорська депутація остаточно відкинула австрійську пропозицію і що переговори в справі квоти вже покінчені. Натомість урядове донесенє з Будапешту каже, що квотова депутація угорська ухвалила пізнійше відповісти на пропозицію австрійської квотової депутації. Фактом є, що австрійська депутація вчера по полудни вернула до Відня разом з міністром скарбу Кайцлем. Так само і гр. Туя повернув до Відня зараз по приїзді міністра торгівлі бар. Діпавлього. Сей наглий виїзд толкують якимсь посольством, що бар. Діпавлі мав привезти Тунови, а навязують єго також до авдиенції, яку мав оноді міністер краєвої оборони Феєрвари у цісаря, ба навіть говорять про пересиленє австрійского кабінету. Всі ті вісти не можна брати зовсім поважно. Видко тільки з того, що Мадяри ставлять тверді перешкоди так в справі квоти, як і в справі угоди, іменно в справі продовженя уговою провізорії та змін тої угоди на користь Австрії. Для австрійского кабінету є особливо зміна уговорних умов важною, бо не може мати надїї, щоби в теперішній редакції угода перейшла в австрійській радї державній.

Великий страйк в Парижі паробив правительству великого клопоту. Коли-б ще в послїдній хвили не прийшло до порозуміння межі робітниками а даючими роботу, той страйк в Парижі буде на всіх площах будівельних оголошений генеральним. До тої змови мають прилучити ся також і всі робітники металеві і робітники на залїзницях в цілій Франції. Загальний комітет страйковий, до котрого входить

по двох членів з кожного товариства робітничого, проклямує солідарність всіх робітників і жадає оголошеня загального страйку. — Найцікавіше то, що величезний сей страйк в'язуть зі справою Драйфуса і що то роблять рівночасно обі ворожі собі партії. Ревізіоністи кажуть, що то генеральний штаб і єго оборонці піддержують страйк умисно, щоби був ще більший заколот і щоби они тоді могли легко виступити против республіки. Партія військова каже знов, що то ревізіоністи роблять заколот і що Бріссон носить ся з якимсь пляном против армії. Тепер спроваджено до Парижа велику масу войска для скріпленє залози, котра разом з поліцією не може вже дати собі ради.

Вчера у міністрів торгівлі і публичних робіт був на авдиенції центральний комітет страйку. Комітетові жадали, щоби правительство дало примір у підвишеню платні і дало тим поважнійшу підставу жаданям робітників супротив ради міської. Оба міністри заявили, що в тім напрямі не мōгут нічого зробити і відтягнули ся від урядової інтервенції межі робітниками а зарядами поодиноких підприємств.

Евакуація Крети з турецкого війска стала вже дійсностю. Порта згодила ся на се, але поставила деякі застереженя. Отже супротив услівя султана, щоби на Креті лишив ся якийсь гарнізон на знак зверхних прав султанських, заявили адмірала, що їх правительства на підставі послїдних досвідів в Кандії, мусять обставити при жаданю цілковитої евакуації острова з турецких війск. Адмірала постановили не дозволиги висїсти на сушу бані, присланому від турецкого правительства для нагляду над евакуацією острова. А заразом жадають також адмірала в рішучий спосіб виїзду всіх цивільних, турецких урядників. Чотири держави беруть на себе поруку безпеченьства населеня острова і запоручають їм безсторонність в управі без огляду на віроісповданє і народність мешканців. Мимо тих успокоюючих запевненє богато магомедан опускає остров.

Новинки.

— Черновецька «Буковина» дементує вість, подану оноді газетою Вук. Nachrichten, мов то два рускі послї на буковинський сойм, др. Стоцкій і Пігуляк задумують злуку з тамошними москвофілами. «Всьо то — пише «Буковина» — є проста, а хто знає чи і не зловна видумка Вук. Nachrichten, без жадної підстави. Передо-всім згоди не можуть робити два послї, але єли би єї хто хотів робити, то робила би ціла партія, бо-ж преці п. Пігуляк і Стоцкій не є послами для своїх осіб, а є послами буковинско-руского народу, послами народної партії, а хоч їх праця на народнім полі поставила провідниками партії, то они так само громадяни як і иньші і у всіх важнійших справах не можуть іти за своєю особистою гадкою, але за гадкою більшости громади. Чи можливе отже, щоби о-

На моїм ґрунті, на моїй кривавици, — на моїм серці ти сидиш, репяху! В'їв ся у него, весав ся ти як той кліщ тай тягнеш мою кров. Але я не спочину, доки з тебе не видушу тої крові, доки тебе не прожену зі свого ґрунту.

Мошко. Ти мене проженеш? Ти халунику, ти онучкару! Мене проженеш, мене властителя, мене господаря — не дочекаєш того!

Якимчук. Коли ти господар, так ти роби сам коло рілі! Ідуть жнива — побачимо, як ти будеш жати зі своєю Рухлею. З села не піде ніхто до тебе на роботу.

Мошко. Що? що? Чому не піде?

Якимчук. А тому, що ми звязали ся не іти до тебе. Нехай наша кривда не родить тобі пшениці, най тобі звидїє зерно на пни, як знидїла наша доля через тебе.

Мошко (скажено). То ви на мене в змові? Ти бунтуєш людий против мене? Ти мене хочеш з села викинути? Чекай, я тобі покажу! Я тобі зроблю безголове. Я вас всіх ще пущу з торбами. Ви розбійники, злодії, ви опришки, ви собачі гої, ви!

Всі. Геть, геть, за двері жида! (викидають).

СЦЕНА III.

Марта (коло Якимчука, що знесилений при-сїв на лаві). Успокой ся, тату! На що ти так зворушуєш ся? Чи варта жид того? Шануй свій вік! Ще на дай Боже якої слабости, або що.

Якимчук (мов до себе). Єго ґрунт, єго ґрунт!... він господар!...

Гнат. Ну, та най собі говорить. Не довго єго панованє на тім ґрунті. Дамо собі з ним раду. Сьвяті ваші слова: у нашій громадї він не найде одного робітника для себе. Ми вже постараємо ся о те.

Микола. А хотьби і з другого села навав, то відмовимо. Мусимо взяти ся до Мошка всіма силами.

Ксеня. Але на що було єму таке говорити? Та-ж то гірше, коли він все буде знати.

Микола. Най знає, ми не боїмо ся єго!

Ксеня. А не ліпше було мовчати, а своє робити? Він може нам зробити ще неодну пакість.

Гнат. Що нам зробіть? Він оден, а ми ціла громада.

Ксеня. Я, бігме, аж бою ся за Данила. Єго ще до тепер нема, а там так темно, хоть око виколи.

Гнат. Хіба може Мошко навав би на Данила? Ха, ха, чого-ж ви боїте ся?

Ксеня. Може когось підмовити, або якесь иньше нещастє навести. Він вибіг звідси такий страшний, а лютий; я ще ніколи не бачила єго таким. Мене аж ляк пройшов.

Микола. Бо має бороду і пейса тай тому страшний. Ану, коби єго обголоті, то став би

такий, як той підкубаний когут! (сьміють ся. На дворі чути крик; всі наставляють уха).

Данило (за сценою). Тримай, тримай!

Всі. Що се такого, якийсь крик?

Ксеня (вибігає на двір).

Гнат. Когось лапають. Що се могло би бути?

Данило (за сценою, дальше і з противно сторони). Тримайте палїя, тримайте!

Ксеня (за сценою). Гавт! Горить, горить, ратуйте!

Всі. Горить! Огонь! Де-ж се? Де горить? (всі вибігають; за сценою гамір, крик: води! води! коновки! Здирай стріху! Драбини! драбини!)

Ксеня (перебігає сцену до комори і по хвилі утікає з завиненою дитиною на руках; за сценою голоси:) Ведїть єго в хату! (провадить кілька людий обдертого і збитого Мошка).

СЦЕНА IV.

Данило, Мошко, люди.

Парубок. Ведїть в хату! Коли єї підпалив, то най в нїй спокутує.

Другі. Не випустимо єго живого! Готуй ся на смерть, поганий палїю!

Данило (вбігає без шапки). Пустїть єго, люди! Не берїть грїха на душу!

Парубок. Ні, ми привяжемо єго тут. Як хата згорить, най і він сполелїє разом з нею.

ни собі так могли робити згоду після своєї впади, то най розсудять самі Buk. Nachrichten. А що вже до того монструального проекту згоди з теперішніми представителями Волохів, то навіть і відповідати на то нема що. Оден »Besuch des Herrs Stöcki« таких справ не рішає. Становиско наших послів дуже добре знає. Не хочуть они бути і не будуть ніколи прихвостачами нічїми, а будуть завжди як найбільше дбати про справи рідного свого руского народу; запродати тих справ нікому не запродадуть! В своїм поступованю не дадуть ся они збити з пантелику навіть ідіотичними елюкубраціями таких Buk. Nachrichten.

— **Дефравдація в краєвїм видїлі** починає прояснюватись. Недавно тому ширший загал знав лише то, що в сільнім бюрі десь »згубило ся« 12.000 зр. Вправді 12.000 зр. то не пятак ані десяток, але ніхто не хотїв навіть підозрівати дотичних урядників, задля їх звісної характерности, о якусь мальверзацію. Говорено вже о якїмсь соломонівім судї маршалка, а »симпатичні« урядники мали вийти з цілої справи ціло. Але не так склало ся, як ждало ся! Маршалок краєвий взяв ся енергїчно до тої справи і віддав єї державній прокуратурї. Тут вже по переведеню вступного слїдства виявило ся, що 12.000 зр. »не згубили ся« кудись, але їх вкрадено. Уходячий за дуже чесного симпатичного урядника, касир Володимир Буйновский крав вже від довшого часу гроші з каси і в цвїтні с. р., як тепер показує ся, дефравдована сума доходила 10.000 зр. Завдяки недостаточній контролі дефравдація продовжалась дальше і в послїднім часї наросла до 12.000 зр. В минувшїм місяці, як звісно, через руки Буйновского переходили 100.000 зр. в банкнотах. Користаючи з того, чи то обавляючи несподїваного шконтра, забажав Буйновский покрити дефравдовану доси суму з 100.000 зр. Викрив се енергїчний судия слїдчий і на підставі ухвали радної комнати суду карного Буйновского, що оставав доси на вільній столї, в саджено о нодї до в'язниці. Можна надїятись, що випустять єго звїдтам доперва по кількох лїтах. На тїм не кінець, бо в послїдній порї дисциплїнарне слїдство розширено також на кількох иньших урядників з того бюра, як Ольшевского, Каміньского, Коцякевича і ин., котрі о мальверсації Буйновского знали від давна. Застановлено натовість слїдство против урядника Зиха, котрого узнано певинним і привернено в наслїдок сего до дальшого урядованя.

Певне є також і се, що директор рахункового віддїлу п. Теофіль Тарнавский буде перенесений в постійний стан відпочинку.

— **До руских паралельних клас гїмназї в Коломиї** записало ся сего року: до класи приготовляючої 31 учеників, до I. кл. 64, до II. кл. 44, до III. кл. 34, до V. кл. 20, до VI. кл. 19, до VII. кл. 19, — разом 231 учеників.

— **Народна Воля**, політичне товариство радикалів, скликує на день 19. с. м. перед полуднем до магістратскої салї в Снятинї передвїборчі збори. Радикали рїшали понирати д-ра Дорундяка.

— **Регуляція платні витеринарів**. Небавом буде переведена регуляція плат правительственных витеринарів. Доси повітових витеринарів зачислено до XI. ранги без дальшого авансу навіть по найдовших лїтах служби. Притїм покликував ся скарб на те, що повітові витеринарі мають

иньші бічні »доходи«, котрі винагороджують їм брак авансу. Ніхто однак не означив докладно, що то ті бічні доходи і як далеко можуть они сягати яко управнена винагорода низьких плат. В протягу лїт оказались такі відносини в витеринарскім заводї дуже непригідні так для загалу як і самих витеринарів. В наслїдок сего перед двома роками предложила Найвисша рада здоровля міністерству скарбу відповідне внесенє, на котре скарб в засадї згодив ся. Небавом предложить правительство в радї державній відповідний законопроект, котрим стан витеринарскій підчинити ся значній реформї.

— **Для усуненя старинних язиків** із шкіл середних завязав ся комітет, котрий займає ся уложенєм петиції до анкети, скликаної краєвим Видїлом в справі реформи середних шкіл. Комітет збирає підписи на петиції, щоби відтак представити анкетї. Просьба звертає ся против старинних язиків в шкільній програмї. Читаємо в тїй петиції: »Наука грецкого языка, займаючого тепер побіч латини перворядне місце в гїмназіяльній програмї, не має жадного значіня для цївїйшого практичного житя і ні один практичний завід не відчуває єї потреби. За цїлковитим усуненєм науки грецкого языка зпомежи обовязкових предметів а за зменшенєм викладових годин для латини промовляє й те, що нинїшня молодїж є рїшучо наукою перетяжена. Відбиває ся се сумно на розвитку єї фізичних і інтелектуальних сил. З другої сторони мусимо зазначити, що з сего реформою почато би більше уваглядити в шкільній програмї иньші предмети, удїлюванї до сеї пори зовсім недостаточно. Істория рідного краю і література в теперїшній школі дуже занедбанї. Треба би також учити більше рисунків і наук математично-природничих, чим промощено би дорогу до заведеня одноцїльної середної школи. Наша суспільність відчуває горячо реформу шкіл середних. Не сумніваємо ся, що анкета застановляючий всесторонно над способами переведеня сеї реформи, не понежає також реформи теперїшної системи начуваня класичних язиків в гїмназіях і уваглядити загальне домаганє, щоби число годин на латину призначених обмежити, а науку грецкої мови зробити надобязковою«.

— **Почтмайстри і експедитори** неерарияльних почт збирають в цїлій Галичинї підписи на петицію до ради державної о поліпшенє їх положеня. З краю доходять вісти, що почтові експедитори, котрі є плачені зі всіх почтових функціонерів найгірше, бо мають лише денну плату і кожної хвилї можуть бути усуненї зі служби, рїшили з днем 1-го сїчня 1899 застановити працю у всіх почтових урядах, скоро до сего часу не одержать стабілізації і лїпшої платні.

— **Огні**. В Голоскові, в повітї товмацкїм, запалив ся від іскри з локомотиви залїзничий будинок і згорїв до тла. Шкода виносить 31.500 зр. — В Долинї згорїло минувшого тиждня в середмістї 10 жидівских домів вартости 21.000 зр., обезпечених на 11.450 зр.

— **Розправа против Люккенного** відбуде ся в четвер дня 3-го падолиста. Акти карні обнимають 400 сторін. Межи актами находять ся релїції з Парижа, Відня, Будапешту, Неаполю, Парми, Льозани, Цюриху і Мартинї. Люккенї не хоче оборонця, проте буде єго боронити котрийсь адвокат з уряду.

— **Здичїлі люди**. Перед кількома днями на Угорщинї недалеко села Горништайн найдено в лїсі чоловіка глухонїмого, з довгою бурїхатою бородою і довгим волосєм. Нещасний цїлковито ступавий і здичїв. Відки походить, і як довго він вїв жите в сей нелюдскій спосіб, доси ще не справджене. Бідаком заняли ся милосердні люди. — Другий подібний випадок лучив ся в Віляяху. Одна патруля жандармерїї спостерегла взносчий ся дим в лїсі. Гадали, що се вбух пожар лїса і поспїшили на місце. Тут найшли в закутїй хату зліплєну з каміня, дерева і землї. В однім кутї стояла стрільба а коло неї лежали острі набобї. По кількох хвилях явив ся мешканець хати, цїлком здичїлий чоловік, з довгою нечесаною бородою й волосєм. Лице було облїплєне брудом а одежа складала ся з подертих лахмачів. Коли єго хотїли арештувати, боронив ся і грозив набитим револьвером. Єго заведено до Віляях, і тут він признав ся, що називає ся Йосиф Пернеггер, але більше нічого о собі не хотїв сказати. Як довго жив в лїсі, не може собі пригадати. Живив ся овочами і звїрятами.

— **Дрїбні вїсти**. Народна Торговля отворила дня 12. с. м. філію в Золочевї в місци, де через двайцять кілька лїт містила ся одинок торговля Кордецкого. — Цїну цинкової бляхи постановив австрійский картель фабрикантів піднести о 1 зр. за сотнар метричний. — В Варшавї поручник Носков убив вистрїлом з револьвера Болеслава Дашкевича. — У Львовї прийшло вчера до поєдинку між одним урядником банку гїпотечного а капітаном піхоти, причїм капітан мав упасти трупом від кульки противника. Причиною мало бути знеславленє доньки урядника.

— **Померла**: Теодора Ничасва, вдова по сьвященнику і мати директора »Народної Торговлї« п. Ант. Ничая, в Дїдушицях малих.

ВІСТИ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту »Дністер« у Львовї, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою за місяць вересень 1898.

I. Стан довжний:

1. Фонд резервовий	3.291 кор. 30 сот.
2. Спеціальна резерва	318 „ 47 „
3. Удїли членів	51.226 „ 25 „
4. Вкладки:	
а) стан на початку вересня	365.967 к. 56 с.
б) вложено в вересни	17.565 „ 70 „
в) винято в вересни	8.374 „ 36 „
позїстає з кінцем вересня	375.158 „ 90 „
5. Дївіденда належна членам	703 „ 22 „
6. Кошта спору	80 „ 81 „
7. Сальдо процентів (побраних)	15.251 „ 25 „
8. На рахунку біжучім	5.239 „ 70 „
Сума 451.269 кор. 86 сот	

II. Стан чинний:

1. Цїнні папери фонду резервового	3.197 „ — „
2) Пожички удїленї:	
а) стан на початку місяця	427.254 к. 61 с.
б) удїлено в вересни	20.393 к. — с.
в) сплачено в вересни	16.796 к. 50 с.
Стан з кінцем вересня	430.851 кор. 11 сот
3. Готївка в касї з 31. вересня	1.225 „ 46 „
4. Льокації:	
а) в щадниці почтовїй (оборотї чековїм)	849 „ 54 „
б) в цїнних паперах	400 „ — „
в) в иньших інституціях кредитових	11.600 „ 82 „
5. Сальдо коштів адмінїстрації	3.145 „ 93 „
Сума 451.269 кор. 86 сот	

Членів прибуло 27, убуло 3, отже разом з кінцем місяця вересня 1898 було членів 1270 з декларованими удїлами 1309 в сумї 65.450 кор. Стопа процентова від вкладок 4½%, від пожичок удїлюваних 6½%.

Львів, дня 10. жовтня 1898.

Товариство взаїмного кредиту »Дністер«.

Телеграми.

Відень, 13. жовтня. Цїсар приняв вчера на особній авдієнції президента міністрів гр. Туна, а опїсля міністра заграничних справ гр. Голуховского.

Відень, 13. жовтня. Архикнязь Людвик Віктор відїхав вчера в полудне до Копенгага, де буде репрезентувати цїсаря на похоронах дуньської королевої.

Відень, 13. жовтня. Німецка цїсарска пара переїхала вчера через Відень до Венеції.

Будапешт, 13. жовтня. Комісія до економїчних справ приняла в подрїбній розправї без зміни проєкт до закона о митовім і торговельнім союзї з Австрією.

Рим, 13. жовтня. Папа римский виготовляє енциклїку в справі розбровеня Європи. Заклинає держави, щоби занежали дальші збровеня і посвятили свою увагу релїгїйним справам.

Петербург, 13. жовтня. З хвилєю повороту з урлюпу міністра заграничних справ гр. Муравєва, проєктована конференція в справі розбровеня має прийти на дневний порядок. Здає ся, що Росия предложить, щоби конференція відбула ся в сїчні 1899 р. в Петербурзі.

Фльоренція, 13. жовтня. Unita Catholica доносить, що конгрегація видала циркуляр до архієпископів в Гориції, Задарї і Загребї, котрим дозволяє на уживанє старославянського язика в церкві, а забороняє тільки впроваджуванє живучих славянських язиків.

Данило. Геть, ведїть єго звїдси! Най відповідає перед судом! Зв'язїть і поставте коло него варту!

Парубок. А ваша кривда? А ваша страта? Хто вам єї верне?

Данило. Не бавте ся з жидом! Він за те все заплатить перед судом. Ратуйте люди, що можна винести! Хатина вже пропала. Берїть скриню, скриню берїть!.. (одні відводять жида, другі виносять з хати; Данило кличе до комори:) З комори кидайте через вікно! Спїшіть ся люди, бо вже цїла хата в полумїні! (винесли все зі сцени). Лямпу, лямпу! (забирають; остаєсь тільки сам Данило). Не лишило ся нічо! Все забрали. (Полумїнь бухає через вікна і освїтляє хату). Вже стеля перетлїла і стїни колихають ся. Горїж тепер ти бразилїйска будо, а з тобою нехай згорить Мошкова сила у нашїм селї! Ми збудуємо собі нову хату, на твердих підвалинах тай з великими сьвітляними вікнами! (вїбїгає) (Полумїнь обгортає цїлу сцену; хата валить ся в згарищах.)

(Заслона западає.)

Конець.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.
(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		До Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:45	з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави		6:00	до Підволочиск, Бродів з голови двірця		
	7:40	" Янова		6:05	" Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)		
	7:50	" Тернополя і Бродів на дворець Підзамче,		6:15	" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча		
	7:55	" Сокала і Рави рускої		8:35	" Кракова (Відня, Берліна)		
	8:05	" Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:45	" Янова		
	8:15	" Тернополя і Бродів на дворець головного,		8:50	" Кракова (Відня, Варшави)		
	9:05	" Кракова (Відня, Варшави, Пешту)		9:15	" Скольного, Калуша, Борислава, Хирова		
	10:35	" Іцкан, Сучави		9:35	" Підволочиск, Бродів з дв. головного		
	10:45	" Ярослав, Любачева		9:53	" з дв. Підзамче		
	1:01	" Янова		9:55	" Белзця, Рави рускої, Сокала		
1:30	—	" Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)		10:55	" Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави		
	1:40	" Скольного, Стрия, Калуша, Хирова		1:55	" Підволочиск, Кієва з дв. головного		
1:50	—	" Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави		2:08	" з дв. Підзамче		
2:15	—	" Підволочиск (Кієва, Одесси) на дв. Підз.		2:40	" Іцкан (Ясс, Букарешту)		
2:30	—	" на дв. гол.		2:50	" Кракова (Відня, Вороцлава, Берліна),		
	5:00	" " Козови, Бродів на дв. Підз.			" Любачова чер. Ярослав, Ясла чер. Ряшів,		
	5:25	" на дв. гол.			" Стрия, Скольного тільки від 1/2 до 30/9		
	5:40	" Іцкан, Сучави		3:00	" Ярослав, Самбора через Перемишль		
	5:55	" Сокала, Белзця і Любачева		4:55			
Ніч				Ніч			
	3:04	з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.		4:10	до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)		
	3:30	" на дв. головного		5:20	" Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
5:10	—	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		6:30	" Іцкан, Радівів, Кімполонга Сучави		
	6:10	" Кракова (Відня) Самбора на Перемишль		6:40	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		
8:45	—	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		6:55	" Тернополя з двірця головного		
	9:10	" Кракова, Ясла, (Пешту) на Перемишль		7:00	" Лавочного (Мункача, Пешту)		
9:39	—	" Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче		7:10	" Сокала, Рави рускої		
9:45	—	" Іцкан, (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)		7:15	" Тернополя з двірця Підзамче		
9:55	—	" Підволочиск, Бродів на дв. головного		7:44	" Янова		
	10:30	" Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава		10:05	" Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави		
	12:15	" Стрия, Калуша, Борислава.		10:40	" Кракова (Відня, Варшави, Берліна)		
				11:00	" Підволочиск, Бродів з дв. головного		
				11:27	" з дв. Підзамче		

ЗАМІТКА: Пору нічка хсильє ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський рїзньє ся від часу львівського о 16 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Еуро інформаційне ц. к. вел. держ. (Львів, ул. Третього мал, готель Імперяль) удїляє пояснєнь в справах залїзничих, продає білєти всякого роду і розклади їзди.

**Вже появиля ся з друку
РУСКА КУХАРКА**

або
Школа варєня по руски
містить 41 знаменитих зуп.
Всї печєні, які тільки можливі: Волові, баранячі вєпрові і т. д.
Байцованє шинок, робленє знаменитих кишок і ковбас і т. п.
Мучні і яєчні страви
Блини — Пиззи і т. п.
Знамениті рускі пироги печєні з сиром, капустаю і т. п.
Робленє вкусного набїлу і т. п.
Цїна 70 кр.
По надїсланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народовя Ст. Манєцкого і Спїлка, Львів. Готель Жоржа.

ГАРМОНІЮМ

до науки сьїву церковного виготовляє спеціально парова фабрика інструментів
Івана Сливинського
у Львові, ул. Копєрника ч. 16.
За порукою дає на рати. Прошу жадати цїнника.
Іван Сливинський
фабрикант органів і гармоніюм у Львові.
205 12—15

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручєне Вєч. Духовєнству і всїм вірим Вєрєвє. Митроп. і Прєсв. Еп. Ординариям всїх трєх єпархїй, обезпєчєє будинки, урядженє домашнє, скот, господарскї звяряди, збіжє в зерні і соломї, сїно в стогах і будинках против шкїд огневих.

»ДнѢстеръ« вступив в 6-тий рік своєї діяльності з збільшєними фондами гваранційними, котрих стан з днєм 31-го грудня 1897 вносить:

Фонд резервовий . . . 72.874 зр. 47 кр.	} 176.143 зр. 87 кр.
Резерва премій . . . 52.269 „ 40 „	
Фонд основний . . . 50.000 „ — „	

Виплаченї шкоди до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи »ДнѢстра« дуже умїркованї, услїви обезпєчєнь користні, а шкоди лїквідують ся безпроблемно. Полїси »ДнѢстра« приймає Банк краєвий при позичках гіпотєчних.

На житє можна обезпєчатись через »ДнѢстеръ« в Товариствї взаїмних обезпєчєнь в Краковї, котрє дає найкористїйшї услїви, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полїси і квїти в рускїм язїці.

Товариство взаїмного кредиту »ДнѢстеръ«, стоваришенє з обмеженою порукою, удїляє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністратїйні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 лїт і приймає вкладки до опроцентованя від членів третих осіб по 4 1/2 %. Удїл членскїй вносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпєчений в »ДнѢстрѣ«. Інформації удїляє Дирекция листовно.

Зголошеня о удїленє агенцій в окрєстностях і де нема близько агентів »ДнѢстра«, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

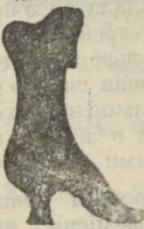
Спеціалїст обуви непромакаючої власного винайдєня!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужєскої, дамскої і для дїтїй

у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отєм Вп. Публїку, що виробляє ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЄ власного винайдєня, з всякого роду шкїр, як: Обувє мужєске і дамске, також чоботи з холявами трєвалї, надмірно легкі і по цїнах дуже приступних. — Також приймає до відновленя і направлє Кальоші і Плащї кавчуковї, всякі гумовї приряди як також зельованя обуви кавчуком. — Всякі замїсєвї замовленя виконує в можливо як найкоротшїм часї. — Дякуючи за дотеперїшні ласкаві вгльяди, і поручаючьсь на дальше, остаю з глибоким поважанєм

139 42—140

Іван Яримович.

Спеціалїст до направлє кальошів і плащів кавчукових.

Галицний Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповїдженєм,

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповїдженєм,

а всї инші находячі ся в обїгу 4 1/2%. Асигнати касовї з 90-дневним виповїдженєм будуть опроцентованї почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. рєчинцем виповїдженя.

Львів, дня 31 сїчня 1890.

Дирекция.

Зміна аькалю.

Заложєна фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенєсла ся з улїци Трибунальскої ч. 1. на ул. Лукасїньского ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛЇВ

також і випозичальня

заосмотрєна в всїлякі звяряди почавши від найбогатшїх до найскромнїйшїх. Цїлі урядженя для покоїв до спаня, сальонів, їдалєнь і др. — Меблї орїховї, ольховї, чорні, також зєлїзнї і гнутї, зєркалє і т. д.

Цїви низькі і сталї.

З поважанєм

В. Кавфман,

203 43—52

ул. Лукасїньского ч. 1.

РОБИТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емїлії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., 1. п.

приймає ласкаві замовленя і виконує їх густо-206 вно і по приступних цїнах. 44-104
НАУКУ КРОЮ удїляє в осібних годинах.
Замїсєвї панночки приймає на помєшканє.

Всїлякого роду

інструмєнта

музичні

найдєшевше в

виключнїм фаб-

ричнїм складї

І. Капралїка у Львові.

147

Цїнишки даром.

20—24